

2 0 2 2

(December)

EDUCATION

(General)

Course : 501

(**Developmental History of Indian Education**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32/24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions in brief :

- (a) বৌদ্ধ যুগৰ বিদ্যাবস্তু কৰা অনুষ্ঠানটোৰ নাম কি ?

What is the name of initiation ceremony of education in the Buddhist period?

- (b) মুছলমান শিক্ষা ব্যৱস্থাত উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠানৰ নাম কি ?

What is the name of higher education institution of the Muslim education system?

- (c) ভাৰতীয় শিক্ষাৰ কোনটো শৈক্ষিক তথ্যক 'মেগ্না কাৰ্টা' বুলি জনা যায় ?

Which educational document is known as the Magna Carta of Indian education?

(d) ১৮৮২ চনৰ ভাৰতীয় শিক্ষা আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল ?

Who was the Chairman of the Indian Education Commission, 1882?

(e) বুনয়াদী শিক্ষাৰ বিকল্প নামটো কি ?

What is the alternate name of basic education?

(f) ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো সংশোধনীৰ দ্বাৰা শিক্ষাক সমৰতী সূচীৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল ?

Which amendment of the Indian Constitution included education under the Concurrent List?

(g) শিক্ষাৰ গাঁথনি ১০+২+৩ হ'ব লাগে বুলি কোনখন আয়োগে পৰামৰ্শ দিছিল ?

Which commission suggested the 10+2+3 structure of education?

(h) কোন চনত জাতীয় জ্ঞান আয়োগ গঠন কৰা হৈছিল ?

In which year was the National Knowledge Commission formulated?

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 4×5=20

Write short notes on the following :

(a) নালন্দাত উচ্চ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা

System of Higher Education in Nalanda

(b) মুছলমান শিক্ষা ব্যৱস্থাত স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ গুৰুত্ব

Importance of women-education in Muslim education system

- (c) নিম্নমুখী পৰিশ্ৰাৱণ নীতিৰ ধাৰণা
Concept of downward filtration theory
- (d) ১৯১০ চনৰ গোখলেৰ বিলৰ মূল পৰামৰ্শসমূহ
Main recommendations of the Gokhale's
Bill, 1910
- (e) নবোদয় বিদ্যালয় গঠনৰ উদ্দেশ্য
Objectives of the formation of the
Navodaya Vidyalaya

3. বৈদিক শিক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা। 10

Write the characteristics of Vedic education.
অথবা / Or

বৌদ্ধ শিক্ষাৰ সংগঠন আৰু বিত্তীয় দিশৰ ওপৰত আলোচনা
কৰা।

Discuss the organization and finance of
Buddhist education.

4. প্ৰাচ্য-পাশ্চাত্যৰ বাদানুবাদৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা। 10

Discuss briefly the Anglicist-Classicist
controversy.
অথবা / Or

হাণ্টাৰ আয়োগে প্ৰাথমিক শিক্ষা সম্পৰ্কে দিয়া পৰামৰ্শাৱলী
উল্লেখ কৰা।

Mention the recommendations of the Hunter
Commission regarding primary education.

5. বুনীয়াদী শিক্ষাৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা। বুনীয়াদী শিক্ষাৰ
অকৃতকাৰ্যতাৰ কাৰণসমূহৰ বিষয়ে লিখা। 6+6=12

Mention the chief characteristics of basic
education. Write the causes of failure of basic
education.

অথবা / Or

ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা নিয়ন্ত্ৰণ আৰু উন্নীতকৰণৰ বাবে লৰ্ড কাৰ্জনৈ কি কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছিল ? আলোচনা কৰা । 12

What steps were taken by Lord Curzon to control and improve secondary education of India? Discuss.

6. ভাৰতীয় শিক্ষাৰ সাংবিধানিক ব্যৱস্থাৱলীৰ চমুকৈ আলোচনা কৰা । 10

Discuss briefly the constitutional provisions of Indian education.

অথবা / Or

ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংস্কাৰৰ বাবে মুডালিয়াৰ আয়োগে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা ।

Discuss briefly the recommendations of the Mudaliar Commission for the reforming of secondary education of India.

7. ১৯৮৬ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতিৰ মূল দিশসমূহ উল্লেখ কৰা । 10

Mention the main aspects of the National Education Policy, 1986.

অথবা / Or

কোঠাৰী আয়োগৰ 'শিক্ষা আৰু জাতীয় লক্ষ্য'ৰ ব্যৱহাৰিক দিশসমূহ উল্লেখ কৰা ।

Mention the practical aspects of 'education and national objectives' of the Kothari Commission.

★★★